

Ulkopolitiikka Suomen hallitusohjelmissa ennen EU-jäsenyyttä

Urpo Nikanne Åbo Akademi, finska språket

Ulkopolitiikkaa kuvaavat ilmaukset hallitusohjelmateksteissä

Ulkopoliittisen linjaisen yhtenä tavoitteena on viestiä ulkovalloille ulkopoliitiikan vakautta hallituksen vaihtuessa. Siksi ulkopoliitiikka kuvaavat ilmaukset muuttuvat hitaasti.

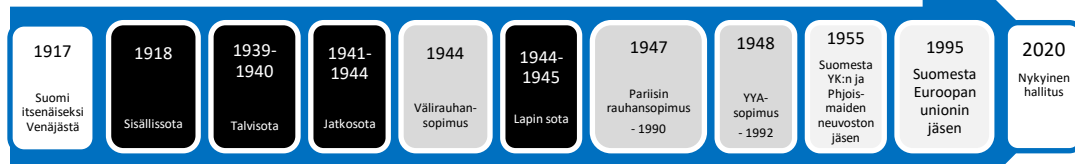
Suomen ulkopoliitiikkaa kuvaavat ilmaukset (suluissa hallitusohjelman julkistusvuosi); pidemmällä aikavälillä on ohjelmia, joissa ilmausta ei ole käytetty:

- ystävällisten (hyvien, luottamuksellisten) suhteiden ylläpito muihin maihin (1919-1940)
- itsenäinen ulkopoliitiikka (1920-1921)
- rauhan edistäminen, rauhanpolitiikka (1925-1940)
- puolueettomuus (1936, 1940, 1958-1991)
- suurvaltaristiitojen ulkopuolella pysyminen (1951-1958)
- Paasikiven-Kekkosen linja (1964-1983)
- Paasikiven-Kekkosen linjan mukainen ystävyys-, yhteistyö- ja keskinäiseen avunantosopimukseen perustuva aktiivinen rauhantahtoinen puolueettomuuspolitiikka (1970-1979)

Ohjelmissa mainittuja sopimuksia: Väli- rauhan- sopimus 1944-1946. Pariisin rauhan- sopimus ja YYA- sopimus 1948- . ETYK 1971- . YK selvästi mukaan tavoitteisiin 1972- .

Ulkopoliitiikan tavoitteet hallitusohjelmien mukaan

- 1917-1918** Itsenäisyyden vakiinnuttaminen.
- 1919-1925** Suhteiden luominen ulkovaltoihin.
- 1925-1940** Rauhan säilyttäminen ja ystävälliset suhteet muihin maihin.
- 1944-1946** Hyvien suhteiden luominen Neuvostoliittoon, Pohjoismaihin ja demokraattisiin länsimaihin sodanjälkeisessä tilanteessa.
- 1948-1991** Hyvien suhteiden ylläpito Neuvostoliittoon, hyvät suhteet Pohjoismaihin, hyvät suhteet kaikkiin maihin ja rauhan edistäminen maailmassa.

Itsenäisen Suomen isot tapahtumat ja hallitusohjelmien kannalta olennaiset sopimukset

Suomen hallitusohjelmat verkossa:

<https://valtioneuvosto.fi/tietoa/historiaa/hallitusohjelmat>